

Aika: 22.4.2022 klo 8.15-10.15

Paikka: Tampereen kaupunkiseutu, kh. Valimo, Kelloportinkatu 1 B

Osallistujat:

Yli-Rajala Juha	konsernijohtaja	Tampere, pj.
Auvinen Oskari	kaupunginjohtaja	Kangasala,
Hirvonen Tuomas	kunnanjohtaja	Vesilahti
Joensuu Jaakko	kansliapäällikkö	Pirkkala, 1. vpj.
tilalla:		
Niemi Olli	hallintojohtaja	Lempäälä
Kuusisto Juha	kaupunginjohtaja	Orivesi, 2. vpj.
Linnamaa Reija	strategiajohtaja	Tampere
Nurminen Mikko	johtaja	Tampere, 51-53 §
Piiparinen Pauli	kaupunginjohtaja	Ylöjärvi
Rämö Heidi	kunnanjohtaja	Lempäälä
Väätäinen Eero	kaupunginjohtaja	Nokia
Nurminen Päivi	seutujohtaja	esittelijä, TKS
Pohjonen Juhani	seutusihteri	sihteri, TKS

Kutsutut:

Ikonen Anna-Kaisa	seutuhallituksen puheenjohtaja	Tampere
Savisaari Lauri	sivistyspalvelujen johtaja	Tampere, 52 §
Lehtinen Nina	sivistysjohtaja	Lempäälä, 52 §
Kankkonen Satu	kehittämispäällikkö	TKS, 52 §
Ruokonen Henriika	konsultti	MDI, 52 §
Kuusela Kaisu	seutusuunnittelupäällikkö	TKS, 53 §

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

51 § AVAUS JA EDELLISEN KOKOUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO.....	3
52 § OSAKE-TOIMINNAN SELVITYSTYÖ JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN TULEVAISUUDESSA.....	4
53 § SEUDULLISET ELINKEINOVOYÖHYKKEET, LÄHETEKESKUSTELU	10
54 § SEUTUSTRATEGIAN EHDOTUS, TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN TULEVAISUUSSIIRTYMÄ 2040.....	14
55 § KUNTAYHTYMÄN MUUTOSTALOUSARVIO VUODELLE 2022	16
56 § MUUT JA TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT.....	19
57 § SEURAAVAN KOKOUKSEN OHJELMOINTI JA TULEVAT KOKOUKSET	20
58 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	20

51 § AVAUS JA EDELLISEN KOKOUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Asiat	Toimenpiteiden eteneminen	Vastuu
ICT-sopimusten siirtyminen kunnista hyvinvointialueelle, jatkokeskustelu		HV-alue, kunnat
Saavutettavuuden kehitysohjelman rahoitus vuosille 2023-2025	Ohjelman toteuttaminen jatkuu suunnitellusti ja keskustelu huomioi-	BT, kunnat, TKS
Seutustrategia, luonnoksesta ehdotukseksi	den Asia on käsittelyssä tässä kokouksessa.	TKS

Liitteet:

Muistio 8.4.2022

52 § OSAKE-TOIMINNAN SELVITYSTYÖ JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN TULEVAISUUDESSA

Kehittämispäällikkö Kankkonen 11.4.2022:

Osake-toiminta

Tampereen seudun kasvatus- ja opetusalan osaamisen kehittämispalvelu Osake on toimintamalli, joka kehittää Tampereen kaupunkiseudun varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen henkilöstön osaamista niiltä osin, kun tarpeet ovat kaikille yhteiset. **Tuottamalla osaamisen kehittämisen palvelut yhteistyössä edistetään palvelujen tasa-arvoista saatavuutta, varmistetaan tarjottavien palveluiden strategisuus ja korkea laatu sekä lisätään kustannustehokkuutta.** Koulutuspalveluita tuotetaan tarvelähtöisesti strategiaan teemoihin, jotka kuntien olisi joka tapauksessa järjestettävä henkilöstölleen. Koulutuspalveluiden lisäksi Osake-toiminnalla on viimeksi kuluneina toimintavuosina reagoitu ajankohtaisiin seudullisiin tarpeisiin, kuten seudullisen oppimateriaalin tuottaminen, yhteiset valtionavustushakemukset ja hanke-suunnitelmat ja seudun kasvatus- ja opetuspalveluiden arvioinnit. Viimeksi mainittu rooli on rakentanut Osakkeen roolia tietopalveluna.

Osake -toiminnan ylimpänä ohjausryhmänä toimii Tampereen kaupunkiseudun hyvinvointipalvelujen työryhmä, joka omalta osaltaan hyväksyy kuntien keskinäisen sopimuksen, vuosittaisen toimintasuunnitelman sekä budjetin. Palvelun toimeenpanoa ohjaavat työtiimi ja kehittämistimet. Tiimien tehtävänä on varmistaa tuotettavien palvelusäiltöjen strategisuus ja tarvelähtöisyys. **Toimintamallissa on kaupunkiseudun kuntien lisäksi mukana myös muut Pirkanmaan kunnat sekä yksityisiä perusopetuksen, varhaiskasvatuksen ja lukiokoulutuksen järjestäjiä, jotka maksavat omat kustannuksensa prosesseihin osallistumisesta.**

Tampereen seudun kasvatus- ja opetusalan osaamisen kehittämispalvelu Osakkeen toimintamalli lähti kehittymään OKM Osaava-ohjelman rahoituksen turvin vuonna 2010. Tampereen seudun kuntien omarahoitteiseksi palveluksen se siirtyi vuoden 2016 kesällä ja on ollut siitä lähtien keskeinen osa hyvinvointi- ja sivistyspalveluiden seutuyhteistyötä. Palvelun vastuukuntina ovat toimineet Tampere (2016–2018) ja Lempäälä (2019-).

Selvitys- ja arviointityön tulokset

Hyvinvointipalvelujen työryhmä hyväksyi Osake-toiminnan arvioinnista jätetyn MDI Aluekehittämisen konsulttitoimiston tarjouksen kokouksessaan 9.12.2021 ja työ käynnistyi suunnitelman mukaan joulukuussa 2021. Selvityksen vastuuhenkilönä on MDI puolesta toiminut Henrika Ruokonen. Osake-toimintaa ei ole arvioitu ulkopuolisen toimesta aikai-

semmin sen toiminta-aikana, vaikka eri yhteyksissä on tullut esille palvelun merkitys kunnille. **Osake on yksi parhaista sivistyspalveluiden saralla käynnistyneistä seutuyhteistyön tuotteista ja siksi arviointiselvitys on ollut perusteltua teettää.**

Ulkoisen selvitystahon tekemän arviointityön tavoitteena oli kuvata Osakkeen toiminnasta syntyviä hyötyjä, vaikutuksia ja kehittämistarpeita sekä tarkastella vaihtoehtoisia järjestämismalleja Osake-toiminnalle. Selvitys- ja arviointityö perustuu Osakkeen toiminnasta kertovaan kirjalliseen aineistoon, haastatteluihin (16 kpl, 22 henkilöä), ja tulostyöpajaan, joka toteutettiin lähitilaisuutena. Työpajassa olivat edustettuina kaikki kahdeksan kaupunkiseudun kuntaa. Tulostyöpajassa esitetyt kommentit ja ryhmätyöskentelyn tulokset on huomioitu selvitys- ja arviointityön raportissa.

Osake-toiminnan arvioinnin keskeiset johtopäätökset ovat:

1. Seudun kuntien näkemykset Osake-toiminnan hyödyistä ja vaikutuksista ovat hyvin yhteneväiset.
2. Osakkeen toimintaa pidetään sujuvana ja tarkoituksenmukaisena. Osakkeen toiminta koetaan kuntien tarpeita vastaavaksi sekä taloudellisesti ja toiminnallisesti tehokkaaksi.
3. Selkeimmät kehittämistarpeet liittyvät Osakkeen rooliin ja fokuksen kirkastamiseen. Osakkeen roolin kirkastaminen pitkällä tähtäimellä on yksi keskeinen kehittämistarve: halutaanko keskittyä kasvatus- ja opetusalaan vai tulisiko Osakkeen toimintaa laajentaa koskemaan koko sivistysalaa.
4. Järjestämismallin tarkistaminen nostetaan keskeisesti esille kehittämistarpeista puhuttaessa. Vastuukuntamalliin ollaan tyytyväisiä, mutta samalla tunnustetaan, että nykyinen sopimuskausi on lyhyt ja siksi tuo Osakkeen toimintaan tiettyä epävakautta.
5. Edellytykset Osakkeen toiminnan jatkolle ovat vahvat. Tahtotila jatkaa ja osallistua Osakkeen toimintaan on vahva kaikissa seudun kunnissa.

Selvitys- ja arviointityössä on lisäksi annettu kolme laajempaa suositusta Osake-toiminnalle. Näistä ensimmäinen on strateginen keskustelu Osakkeen roolista ja toiminnan tulevaisuudesta. Tämä keskustelu käytiin hyvinvointipalvelujen työryhmässä 31.3.2022 ja toiseksi keskustelu on hyvä käydä seudun kuntajohtajakokouksessa. Kuntajohtaja kokous voi arvioida, tuleeko keskustelua jatkaa myös seutuhallituksessa. Selvitys- ja arviointityössä esitetään keskustelun näkökulmiksi:

- Mitä Osake on ja mitä Osake voisi olla?

- Mikä on pitkän tähtäimen tahtotila Osakkeen toiminnalle?
- Millä substanssialoilla Osake toimii?
- Mikä on hanketoiminnan tarkoituksenmukainen taso?
- Miten isot muutokset toimintaympäristössä vaikuttavat Osakkeeseen (hyvinvointialueen perustaminen, TE-palvelut 2024-uudistus)?
- Millaisella järjestämismallilla vastataan parhaiten valitun roolin ja asetettujen tavoitteiden saavuttamisen edellytyksiin?

Hyvinvointipalvelujen työryhmän puheenjohtajisto, Osakkeen työtiimin puheenjohtaja, kaupunkiseudun kehittämispäällikkö ja Osakkeen palvelupäällikkö kävivät valmistavan keskustelun ko. aiheesta 11.3.2022. Keskustelussa päätettiin tuoda hyvinvointipalvelujen työryhmään 31.3.2022 selvitys- ja arviointityöhön pohjautuva ja edellä esitettyyn viimeiseen kysymykseen kytkeytyvä ehdotus varteenotettavista järjestämismallivaihtoehtoista. Jatkoon valikoitui kolme vaihtoehtoa: 1) vastuukuntamalli, 2) seutumalli ja 3) vapaan sivistystyön malli.

Osake-toiminnan järjestämismalli tulevaisuudessa (Hypa 31.3.2022)

Hyvinvointipalveluiden työryhmä hylkäsi kokouksessaan 31.3.2022 vapaan sivistystyön järjestämismallin. Perustelunaan työryhmä esitti, että Osake lakkaa nykymuodossaan olemasta, mikäli siitä tulisi osa vapaan sivistystyön koulutusorganisaatiota. **Keskustelussa korostettiin kunta- lähtöistä ja seutuyhteistyöhön nojaavaa strategista toimintaa. Työryhmässä nähtiin lisäksi, että tulevaisuuden järjestämismallivaihtoehtona seutumalli tulee tutkia perusteellisesti ja järjestämismalleja arvioitaessa Osake-toiminta tulisi nähdä tulevaisuudessa koko sivistyssektorin palveluna (vrt. tulevaisuuden sivistyskunta).**

Hyvinvointipalveluiden työryhmä päätti omasta puolestaan, että Lemppäällä käyttää optiovuotensa 2023 Osake-toiminnan järjestämisessä. Nykyinen Osake-toiminnan sopimus on voimassa määräaikaisena 31.12.2022 saakka. Sopimusta voidaan jatkaa optiona erillisellä päätöksellä ajalla 1.1.2023-31.12.2023. Sopimuskauden päättyessä uudesta järjestämismallista on tehtävä päätöksiä vuoden 2022 aikana, jotta toiminnan siirtäminen saadaan toteutettua sujuvasti ilman häiriötä palvelutoiminnassa. Sujuva siirtymä on myös Osakkeen henkilöstön etu.

Seuraavaan taulukkoon on koottu kahden vaihtoehtoisen tulevaisuuden järjestämismallin toteutukseen liittyviä näkökohtia. Kahdesta valitusta järjestämismallivaihtoehdosta vastuukuntamalli on kunnille tutuin. Tä-

män vaihtoehdon valitseminen edellyttäisi uuden vastuukunnan valitsemista. Vastuukuntamalli takaisi nykymuotoisen toiminnan. Seutuyhteistyöstä kunnilla on kokemusta, mutta Osake-toiminnan isäntäorganisaationa kuntayhtymä olisi uusi toimija. Seutumallin valitseminen vahvistaisi toiminnan strategista luonnetta ja se kytkeytyisi osaksi laajempaa seutuyhteistyön toimintakenttää, mikä saattaisi avata uusia mahdollisuuksia tulevaisuuden yhteistyölle. Molemmissa vaihtoehdoissa Osake-toiminta tuo palvelukokonaisuuden mukanaan järjestävään organisaatioon ja henkilöstö on järjestävän organisaation työntekijä.

Taulukko 1. Osake-toiminnan vaihtoehtoiset toteutustavat.

Kuvaus	VASTUUKUNTAMALLI = kuntien välinen (määräaikainen) sopimus yhteistyöstä, palvelun järjestämistä vastuu sopimuskunnalla	SEUTUMALLI = toiminnan sijoittaminen Tampereen kaupunkiseutu kuntayhtymän kokonaisuuteen hallinnollisesti ja toiminnallisesti (toistaiseksi voimassa oleva sopimus)
	<ul style="list-style-type: none"> - Vahva kuntakytkentä ja seutuohjaus takaavat kuntien tarpeita vastaavan toiminnan. - Vahvuutena osaamisen kehittämisen monipuoliset mahdollisuudet, kuten seudullinen oppimateriaalituotanto, kasvatus- ja opetusalan selvitykset ja arvioinnit sekä erilaisten koulutusmenetelmien kehittämisen. - Kuntayhteistyöhön perustuvan hanketoiminnan mahdollisuudet hyvät (ml. hankkeet, joissa hakijan oltava koulutuksenjärjestäjä). 	<ul style="list-style-type: none"> - Pitkäjänteisempi vaihtoehto kuin lyhyellä sopimuskäytöllä toimiva vastuukuntamalli. - Selkeä organisaatio vahvistaa seutuyhteyttä ja ohjausta, ml. Osakkeen seutubrändin selkeytyminen. Kuntakytkentä nykyistä ohuempi, tulee huomioida. - Tiedolla johtamisen vahvistuminen ja osaamistarpeiden ennakointi paranee Osakkeen tiedontuotannon myötä. - Operatiivinen johtaminen ja seututyötä tekevä työyhteisö vahvistaa toimintaa ja henkilöstön pysyvyyttä.
?	<ul style="list-style-type: none"> - Uuden vastuukunnan löytyminen? Lyhyt sopimuskausi ja vaihtuvuus (nykytila) vahvistavat henkilöstöön liittyviä riskejä. - Tukipalvelut ja operatiivinen johtaminen järjestettävä (saatavuus ja järjestämisen mahdollisuudet varmistettava). - Kiinnitettävä huomiota Osakkeen tunnettuuteen seututoimijana ja työnantajana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mikä on Seututoimiston tulevaisuus ja kuntien halu kasvattaa seututoimiston operatiivista toimintaa sivistyksen toimialalla? - Varmistettava toiminnan fokuksen säilyminen osaamisen kehittämisessä. - Tukipalvelut järjestettävä (saatavuus ja järjestämisen mahdollisuudet varmistettava). - Varmistettava kuntayhteistyöhön perustuvan hanketoiminnan mahdollisuudet.
=	<p>Valinta tukisi nykymuotoisen monipuolisen toiminnan säilyttämistä ja operatiivisia kehitysskkelia.</p>	<p>Valinta vahvistaisi seutuyhteyttä ja liittäisi toiminnan vahvemmin osaksi strategista seudullista yhteistyötä ja suunnittelua.</p>

Kehittämispalvelun järjestäminen ja kustannukset

Hyvinvointipalvelujen työryhmä päätti lisäksi 31.3.2022 kokouksessaan, että Osake-toiminnan tukipalveluresurssia (hallinto- ja talouspalvelut) kasvatetaan tarpeen vaatimalla tavalla. Vastuukuntana toimiva Lemppäälä valmisteleehdotuksen työryhmälle ja kustannukset huomioidaan kuntakohtaisissa maksuosuuksissa. Toiminnan kulut jyvitetään seudun kunnille ja laskutetaan suhteessa kunnassa asuvaan alle 19-vuotiaaseen väestöön.

Sopimuskaudella 1.1.2021-31.12.2022 perustoiminnan budjetti on ollut vuositasona 300 000 €, jolla kunnille on tuotettu 3 000 koulutettavapäivää. Varsinaiset toimintakulut ovat 220 000 € ja hallintokulut 80 000 € (sis. henkilöstökulut, talouspalvelut ja tilavuokrat jne.). Osake-toiminta on viime vuosina onnistunut hankkimaan seudulle yhteistä hankerahaa noin 5 milj. euron arvosta. Vuonna 2022 Osakkeen hankesalkun arvo on noin 3,6 milj. euroa. Hanketoiminnan hallinnointi tuottaa palvelulle merkittävää lisätyötä, vaikka osa tästä toiminnasta voidaan resursoida hankbudjeteista. Myös tästä syystä tukipalveluresurssin kasvattaminen harkitusti on perusteltua.

Konsultti Henrika Ruokonen ja kehittämispäällikkö Satu Kankkonen selostavat asiaa kokouksessa.

Sivistyspalvelujen johtaja Lauri Savisaari ja sivistysjohtaja Nina Lehtinen on kutsuttu kokoukseen.

Asia käsitellään seutuhallituksessa.

Liitteet:

- Selvitys- ja arviointi, loppuraportti
- Esittelymateriaali
- OSAKE, hallinnollinen järjestämisvastuu

Kuntajohtajakokous 22.4.2022

Seutujohtaja Nurminen:

Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan

hyväksyä Osake-toiminnan selvitys- ja arviointityön loppuraportin,

että Osake-toiminnan jatkuu optiota käyttäen 1.1. -31.12.2023 Lemppäälä vastuukuntana,

Päätösehdotus.

että päätös tulevaisuuden järjestämismallista tehdään vuoden 2022 loppuun mennessä ja

antaa näkemyksensä jatkovalmistelulle kahden järjestämismallin, vastuukuntamallin ja seutumallin, osalta.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

53 § SEUDULLISET ELINKEINOVOYÖHYKKEET, LÄHETEKESKUSTELU

Seutusuunnittelupäällikkö Kuusela, 23.2.2022

Seutuyhteistyössä toteutettiin seudun yritysalueiden nykytilaa ja elinkeinoteemassa kuntien yhteistyön kehittämistä käsittelevä Rajaton seutu- hanke vuosina 2017 ja 2018. Hanketta oltiin alun perin jatkamassa siinä määriteltyjen teemojen pohjalta, mutta toteutus on siirtynyt MAL-sopimusvalmisteluiden seurauksena. Hankkeen jatkaminen on kuitenkin kirjattu MAL4-sopimukseen muodossa:

Seudullisesti merkittävien yritysalueiden/elinkeinoVOYÖHYKKEIDEN VAHVISTAMISEKSI MÄÄRITELLÄN KEHITTÄMISPERIAATTEET RAKENTEEN ERI SIJAINNEILLA. KEHITTÄMISEN TUEKSI LUODAAN PAIKKATIEPOHJAINEN SEURANTAVÄLINE.

Valmisteleva keskustelu Mastossa

Masto kävi kokouksissaan 20.10.2021 ja 19.1.2022 lähetekeskustelun projektin käynnistämiseksi MAL4-sopimuksen kirjauksen mukaisesti. Keskustelujen yhteydessä tuotiin esiin alla listatut muut teemaan liittyvät hankkeet.

- MAL-verkoston teemaverkostohanke (Tuni/ SYKE), jossa toistetaan osittain vuoden 2018 Rajaton seutu- prosessi. Työskentelyyn sisältyy mahdollisesti Maston ja seudun elinkeinoyhteistyön yhteisiä työpajoja.
- Business Tampere teetti syksyllä 2021 selvityksen teollisuuden suur- investoinneista. Selvityksestä saatiin täsmällistä tietoa ko. toimialaan liittyvistä maankäyttötarpeista. Syksyllä kaupunkiseutu ja Business Tampere keskustelivat maankäyttönäkökulman vahvistamisesta tässä työssä.
- Yritysalueiden paikkatietopohjainen seuranta määritellään mahdollisesti osana Seutudigiä.

Syksyllä 2021 Mastossa sovittiin, että **prosessin tuloksena muodostetaan seudullisesti merkittävien yritysalueiden ja elinkeinoyhteistyöhyökkien määritelmä sekä kehittämisperiaattemerkinnät rakennesuunnitelmaan.**

Tammikuun 2022 lähetekeskustelussa seutuyksikkö esitti, että ennen pajoja valittaisiin yhdessä teemat, joihin työpajoissa keskityttäisiin. Maston keskustelussa nostettiin esiin, että työn pitäisi keskittyä nykyisen yritystoiminnan tarpeisiin soveltuvien tonttien inventointiin. Tämä esitys sai kannatusta. Kokouksessa sovittiin, että seutuyksikkö ja MAL-verkosto

valmistelevat työsuunnitelmaa maaliskuun kokoukseen. Valmistelussa huomioidaan esitetyt kannat.

Työsuunnitelma

Hanke toteutetaan MAL-verkoston ja Tampereen yliopiston yhteistyöhankkeena 2022-2023. Seutuyksikön, MAL-verkoston ja Business Tampereen edustajat kokoontuivat 21.2. ja 8.3. pohtimaan vaihtoehtoisia lähestymistapoja hankkeeseen.

Vaihtoehtoisia lähestymistapoja

Hankkeen yhteydessä päätetään kriteerit, joilla seudullisesti merkittävät yritysalueet ja näistä muodostuvat vyöhykkeet tunnistetaan. Asiaa on mahdollista lähestyä eri suunnista. Alustavien keskustelujen pohjalta lähestymistapoja on tunnistettu kolme:

- kysyntälähtöinen
- ekosysteemilähtöinen
- sijaintilähtöinen

Kysyntälähtöinen lähestymistapa

Kysyntälähtöisessä lähestymistavassa muovataan seudun tonttitarjontaa vastaamaan eri tilanteissa ilmenevään kysyntään.

Business Tampereen tilaama, syksyllä 2021 valmistunut selvitys teollisuuden suurinventoinnista toi esiin suuren mittaluokan teollisen investoinnin tilalliset tarpeet. Selvityksessä ei käynyt ilmi teolliseen investointiin kytkeytyvä lisä seudulla olevaan alan arvoketjuun. Tämä lisä voi olla merkittävä.

Business Tampere voi tarjota hankkeeseen tiedon tämän hetken yritystonttien ja toimitilan kysynnästä.

Maston lähetekeskustelussa nostettiin esiin yritysalueiden inventointi alueiden ajantasaisuuden selvittämiseksi. Tampereen kaupunki inventoi omia alueitaan kuluvan vuoden aikana. Muissa seudun kunnissa yritysalueet ovat pääosin melko uusia ja voidaan kysyä, onko muiden kuntien tilannekuva alueiden käytöstä ajantasaisempi?

Ekosysteemilähtöinen lähestymistapa

Alustavien keskustelujen perusteella Business Tampereella on tavoite vahvistaa seutua korkean teknologian ekosysteemien alustana. Ekosysteemilähtöisessä lähestymistavassa tunnistetaan seudun talouden kehityksen kannalta keskeiset yritysryppäät ja pohditaan, millaisia toimia

maankäytössä tulisi soveltaa, jotta näitä voitaisiin tukea parhaalla tavalla.

Käytännössä pohditaan, miten eri sijainneissa toimivat ekosysteemin osat tai yksiköt pääsisivät parhaalla tavalla kehittymään sijainneissaan. Tätä kautta seudulle luodaan tarjontaa ja toimintaedellytyksiä niille sijainneille, joille seudulla jo valmiiksi oleva tärkeäksi tunnistettu toimijakunta on asettunut.

Tässä lähestymistavassa on mahdollista tarkastella yritysalueita Business Tampereen tunnistamien merkittävien yritysekosysteemien kautta. Tällaiset voivat asettua rakenteeseen monipuolisella tavalla. Yksi osa ekosysteemiä saattaa sijaita aivan seudun keskustassa ja samaan yhteisöön oleellisesti kuuluva toinen osa jollekin seudun teollisuusalueista. Tyypillisesti ekosysteemit kytkeytyvät myös seudun kampuksiin.

Sijaintilähtöinen lähestymistapa

Alkuperäisessä Rajaton Seutu -hankkeessa määriteltiin kolme teemaa, jotka nostivat esiin seudun sijaintiin, rakenteellisiin ominaisuuksiin ja seudulla olevan toimijakunnan potentiaaliin liittyviä kehittämisteemoja. Tarkoitus oli jatkaa kartallisten tutkielmien tekemistä siitä, millaisiin sijainteihin kukin teemoista sijoittuu. Hankkeessa nimetyt teemat olivat: 1. Solmustrategia, jonka sisällä oli kaksi teemaa: Logistiikka sekä Tapahumat ja matkailu. 2. Osaamisen tukeminen - kansainvälistyminen 3. Keskustojen, kehän ja maaseudun dynamiikan tutkiminen. Osaamisen tukemiseen liittyen edellisellä Rajaton seutu kierroksella nousivat esiin teollisuuden merkittävä rooli seudun viennissä sekä kampusten ympärille kehittyneet työpaikkakeskittymät. Nämä molemmat ovat merkittäviä piirteitä seudun nykyisessä yritystoimijoiden kentässä.

Maston valinta lähestymistavaksi

Ekosysteemilähtöistä lähestymistapaa pidettiin useassa puheenvuorossa uutta tuovana, ennakoivana ja hedelmällisenä. Keskustelussa tuotiin esiin, että tämä lähestymistapa tekee näkyväksi kehittyvän verkoston, joka kiinnittyy seutuun, mutta myös muualle Suomeen ja kansainvälisiin sijainteihin. Kysyntälähtöinen lähestymistapa voidaan kytkeä tähän saavutettuun ymmärrykseen.

Keskustelussa todettiin myös, että Business Tampereen tuki työlle on tärkeää ennakkovalmisteluissa ja koko hankkeelle.

Kuitenkin myös perinteistä sijaintilähtöistä ajattelua pidettiin tärkeänä lähtökohtana. Todettiin, että lopulta työssä tarvitaan molempia. Näin ollen työ on hyvä laatia ekosysteemilähtöisen ja sijaintilähtöisen mallin hybridinä.

Toteutus

Kun lähestymistapa yritysalueiden tarkasteluun on valittu, niin toteutuksesta vastaavat Ilari Karppi ja Iina Sankala laativat kyselyn, joka suunnataan seudulla työskenteleville elinkeinojen kehittäjille. Tarvittaessa kyselyjä täydennetään haastatteluilla. Näiden kautta muodostetaan tilannekuva tai inventointi valitun lähestymistavan mukaisista seudullisesti merkittävistä kohteista ja alueista seudun rakenteesta. MAL-verkosto nimeää pienryhmän ohjaamaan edellä kuvattua työskentelyä.

Maston kokousten yhteydessä 16.11. ja 14.12. 2022 järjestetään kaksi fokusryhmätyöpajaa. Pajoihin kutsutaan Maston jäsenet sekä Business Tampereen ulkoinen johtoryhmä sekä edustajat Kauppakamarista ja Pirkanmaan yrittäjästä. Työpajoja alustetaan erillisellä infolla Maston lokakuun kokouksessa. Työpajoja varten Tampereen yliopisto valmistelee valitun lähestymistavan pohjalta tietopitoisen lähtöaineiston sekä suunnittelee ja moderoi pajat.

Työskentelyn tarkoituksena on MAL4-sopimuksen kirjauksen täyttäminen. Pajoissa määritelty lopputulema kytketään valmisteilla olevaan rakennesuunnitelmaan ja hankkeesta tehdään erillinen raportti.

Seutusuunnittelupäällikkö Kaisu Kuusela selostaa asiaa kokouksessa.

Asia käsitellään seutuhallituksessa.

Kuntajohtajakokous 22.4.2022

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen:

Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan

hyväksyä, että työskentelyn lähestymistapana on ekosysteemilähtöinen ja sijaintilähtöinen hybridimalli,

käydä ohjaavan keskustelun hankkeen jatkovalmistelusta ja

että Masto voi hyväksyä lopullisen työsuunnitelman.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Mikko Nurminen poistui kokouksesta.

54 § SEUTUSTRATEGIAN EHDOTUS, TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN TULEVAISUUSSIIRTYMÄ 2040

Seutujohtaja Nurminen 9.4.2022

Tampereen kaupunkiseudun 4. seutustrategiaprosessin visio- ja tahtotilavaihe on päättymässä. Strategia kuvaa kuntien tahtotilan seutuyhteistyön sisällöstä ja suunnasta.

Strategian valmistelu on tehty laaja-alaisesti seudun päättäjiä, johtavia viranhaltijoita, sidosryhmiä ja asukasraatia kuullen. Strategiatyötä ovat tukeneet lisäksi edellisen valtuustokauden strategian arviointi sekä tulevaisuuden ennakointityö.

Strategiaehdotus koostuu toimintaympäristön analyysistä, tulevaisuussiirtymää kuvaavasta visiosta ja sitä tukevista kolmesta strategisesta kärjestä. Lopuksi esitetään kuvaus seutuyhteistyön toimintatavoista.

Vision muotoilun osalta esitetään kolme vaihtoehtoa: ”Vehreä metropoli” tai ”Kestävän kasvun metropoli” tai ”Parempi metropoli. Meidän yhteinen” aiemman ”Meidän ja tulevien sukupolvien yhteinen metropoli” tilalle.

Pääviesteissä ”Lumoava arki”, ”Fiksu kasvu” ja ”Maailmalle avoin” on pyritty huomioimaan kunnanhallitusten työpajassa 28.3. saatu yhteinen palaute.

Strategialuonnosta ovat kommentoineet myös ns. portinvartijat eli henkilöt elinkeinoelämän, akatemian ja järjestötoiminnan piiristä. Strategialuonnos sai kannatusta erityisesti kansainvälisyydestä sekä metropoliluonnehdinnasta. Turvallisuustilanteeseen sekä osaajien houkutteluun kiinnitettiin huomiota. Strategiaan toivottiin lisää kunnianhimoa tulevaisuussiirtymän toteuttamiseksi sekä seudullisen erityisyyden painottamista. Samoin alleviivattiin kulttuuri- ja tapahtumataloutta. Rajatonta toimintatapaa pidettiin erinomaisena tavoitteena.

Seutustrategiaa toteuttavien ohjelmien, hankkeiden ja toimenpiteiden suunnittelu käynnistyy 27.4. seudun asiantuntijatyöryhmien työskentelynä. Myös asukasraati jatkaa strategiatyöskentelyn tukea prosessin loppuun asti.

Strategiaehdotuksesta pyydetään kuntien hallitusten lausunnot ennen sen hyväksymistä seutuhallituksessa. Seutustrategian lopullinen hyväksyminen tapahtuu kaupunkiseudun valtuustoissa.

Asia käsitellään seutuhallituksessa 27.4.2022

Liite:

- Seutustrategiaehdotus

Päätösehdotus. **Kuntajohtajakokous 22.4.2022**
Seutujohtaja Nurminen

Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan

hyväksyä seutustrategiaehdotuksen ”Tampereen kaupunkiseudun tulevaisuussiirtymä” ja

että seutustrategia lähetetään kunnanhallituksille lausuttavaksi/kommentoitavaksi 23.5 asti.

Päätös. Päätösehdotus hyväksyttiin.

55 § KUNTAYHTYMÄN MUUTOSTALOUSARVIO VUODELLE 2022

Seutusihteeri Pohjonen

Kansallinen MAL-verkosto

Kuntayhtymä toimii isäntäorganisaationa kansalliselle MAL-verkostolle. Verkostolla on omat ohjausryhmänsä, joka ohjaa toimintaa sekä seuraa tuloksellisuutta. Verkoston toiminta rahoitetaan perustoiminnan jäsenmaksuilla ja hankkeiden rahoituksella. MAL-verkostolla ei ole vaikutusta kuntayhtymän tuloksen muodostumiseen eikä sen rahoitukseen käytettä jäsenkuntien maksuosuuksia.

MAL-verkosto hakee aktiivisesti hankerahoituksia toimintansa temaattiseen kehittämiseen ja laajentamiseen. Hankehakujen päätös- ja käsittely aikataulujen vuoksi mahdolliset täsmennykset ja muutokset kukin vuoden toiminnan kokonaisuuteen käsitellään tarvittaessa muutostalousarviossa.

Yhtymäkokous 17.12.2021 hyväksyi kuntayhtymän talousarvio vuodelle 2022 siten, että MAL-verkoston talousarvio oli:

MAL-verkosto	TA 2021	TAE 2022
Myyntitulot	190 500,00	197 600,00
Muut tuet ja avust.	0,00	0,00
Tulot yht.	190 500,00	197 600,00
Palkat ja palkkiot	106 500,00	116 700,00
Sivukulut	20 000,00	21 500,00
Henk.kulut yht.	126 500,00	138 200,00
Palvelujen ostot	46 500,00	45 700,00
Vuokrat	15 500,00	11 700,00
Tarv., yms.	2 000,00	2 000,00
Kaluston hankinta	0,00	0,00
Menot yht.	190 500,00	197 600,00
Toimintakate	0	0

MAL-verkoston hanke ”Elinvoimaiset kaupunkiseudut -teemaverkosto”

Valtioneuvosto päätti 29.6.2021 rahoituksen jakamisesta alueiden välisen yhteistyön edistämiseen, joka käytetään aluekehittämisen teemaverkostojen ja kehittämisvyöhykkeiden rahoittamiseen. Päätöksen mukaan MAL-verkostolle myönnettiin 550.000 € rahoitustukea vuosille 2021 -2023. Hankeaika päättyy 31.12.2023. Tuen lisäksi edellytetään 20 % omarahoitusosuus. Hankkeen osatoteuttajat Tampereen yliopisto ja Suomen ympäristökeskus osallistuvat hankkeen toteutukseen, sekä omarahoitukseen omilla osuuksillaan.

Hankkeessa toteutetaan lyhyen aikavälin toimenpiteitä ja suunnitellaan pidemmän aikavälin tavoitteita kaupunkiseudun kuntien alueidenkäytön yhteensovittamiseksi sekä kehitetään toimintatapoja, joilla kaupunkiseutusunnittelu kytketään entistä vahvemmin elinvoiman kehittämiseen.

Teemaverkostokokonaisuuteen sisältyy neljä osahanketta, jotka mukailivat MAL-verkoston strategisia painopisteitä:

I Asemanseutujen kehittäminen elinkeinoyhteistyössä

II Kestävän yhdyskuntarakenteen suunnittelu ennakoivana elinvoimatyönä

III Asumisen ennakointi ja monipaikkaistuminen

IV Kaupunkiseutusunnittelun uudet mallit, jossa tehdään yhteistyötä

Ympäristöministeriön ja Kuntaliiton osarahoittaman KAUPSU-hankkeen kanssa.

Elinvoimaiset kaupunkiseudut -teemaverkosto -hankkeen varmistuttua MAL-verkoston vuoden 2022 muutostalousarvio on seuraava:

MAL-verkosto	TAE 2022	MTAE2022	muutos €	muutos %
Myyntitulot	197 600,00	197 600,00	0,00	0,00
Muut tuet ja avust.	0,00	139 100,00	139 100,00	
Tulot yht.	197 600,00	336 700,00	139 100,00	70,39
Palkat ja palkkiot	116 700,00	116 700,00	0,00	0,00
Sivukulut	21 500,00	21 500,00	0,00	0,00
Henk.kulut yht.	138 200,00	138 200,00	0,00	0,00
Palvelujen ostot	45 700,00	184 800,00	139 100,00	304,38
Vuokrat	11 700,00	11 700,00	0,00	0,00
Tarv., yms.	2 000,00	2 000,00	0,00	0,00
Kaluston hankinta	0,00	0,00	0,00	
Menot yht.	197 600,00	336 700,00	139 100,00	70,39
Toimintakate	0	0		

Vaikutus kuntayhtymän kokonaistalousarvioon on:

KY YHTEENSÄ	TAE 2022	MTAE2022	muutos €	muutos %
Myyntitulot	1 332 700,00	1 332 700,00	0,00	0,00
Muut tuet ja avust.	0,00	139 100,00	139 100,00	
Tulot yht.	1 332 700,00	1 471 800,00	139 100,00	10,44
Palkat ja palkkiot	682 900,00	682 900,00	0,00	0,00
Sivukulut	130 700,00	130 700,00	0,00	0,00
Henk.kulut yht.	813 600,00	813 600,00	0,00	0,00
Palvelujen ostot	439 000,00	578 100,00	139 100,00	31,69
Vuokrat	66 100,00	66 100,00	0,00	0,00
Tarv., yms.	11 000,00	11 000,00	0,00	0,00
Kaluston hankinta	3 000,00	3 000,00	0,00	0,00
Menot yht.	1 332 700,00	1 471 800,00	139 100,00	10,44
Toimintakate	0	0		

Seutuyksikön tehtäväkokonaisuuteen ei tule muutoksia. Muutos talousarviolla ei ole vaikutusta kuntayhtymän suunniteltuun tulokseen vuodelle 2022.

Asia käsitellään seutuhallituksessa 27.4.2022

Kuntajohtajakokous 22.4.2022

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen:

Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan

hyväksyä liitteen mukaisen kuntayhtymän muutostalousarvion, joka

on MAL-verkoston tehtäväkokonaisuudessa tulojen ja menojen osalta 336 700 euroa ja

kokonaismuutostalousarvion tulojen ja menojen osalta 1 471 800 euroa.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

56 § MUUT JA TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT

Seutujohtaja:

Seututoimiston kuulumiset

Kuntajohtajat:

Suomi-rata, tilannekatsaus

57 § SEURAAVAN KOKOUKSEN OHJELMOINTI JA TULEVAT KOKOUKSET

Vuoden 2022 kokoukset perjantaisin klo 8.15-10.15.

6.5, läsnä

MAL-menettelyn arviointi/Vatilo

MAL4-seuranta

Lähijunaliikenteen loppuraportti/lausunnot

Väylän investointiohjelman lausunto

Seutustrategian toimenpiteet/toteutusohjelma

TA 2023 lähetekeskustelu

Kiertotaloussopimus, lähetekeskustelu

Ilmastolaki

Kokous/Pyöreäpöytä 20.5.

Seutupäivä 1.6.

3.6., 17.6.,

Seutustrategiaehdotus

Rakennesuunnitelma/työn ohjelmointi/prosessi

Hajarakentamisen skenaariot

Suuri seutukeskustelu

Pyöräliikenteen tavoiteverkko

Lähijunaliikenteen loppuraportti/hyväksyntä

Seutuliike

Kiertotaloussopimus/hyväksyntä

BTn kokous/teollisuuden suurinvestoinnit, jatko

Kuntavierailu/seminaarimatka

12.8., 26.8.

Seutu-digi/tilannekatsaus

TAKE-hanke

Seutuluoitsi/KV-skenaariot

Seutuhallituksen ja kuntajohtajien yhteinen seminaarimatka 31.8-

Työryhmärakenne/jäsenet

2.9., 9.9., 23.9., 7.10., 21.10., 4.11., 18.11., 2.12., 16.12.

58 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.18.